			маълумотлар келтирилган. 3) Талаба казусдаги муаммолар ҳақида тасаввурга эга эмас ва материаллардан фойдалана олиш бўйича базавий билимларни кўрсата олмаган.

IX. ИМТИҲОН ТУРИ

Оралиқ назорат

Топшириқлар:

1) ***Муаммоли масалаларни ечишга, норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини тайёрлашга ёки ҳуқуқ нормаларини шарҳлашга оид кичик лойиҳа иши ва унинг ҳимояси.*** Бунда, лойиҳа иши 6 бетдан 8 бетгача бўлиши тавсия этилади. Матн MS WORD матн муҳарририда, Times New Roman шрифти, 14 ёзув ўлчами катталигида, 1,5 интервалда ёзилган бўлиши, бунда матн А4 ҳажмда, юқоридан ва пастдан 2 см, чапдан 3 см, ўнгдан 1,5 см жой қолдириб расмийлаштирилиши лозим – **15 балл**.

2) ***Казус топшириғи.*** Бунда, казусга жавоб камида 1000 та сўздан иборат бўлиши лозим. Аммо, 1200 сўздан ошмаслиги керак. Матн MS WORD матн муҳарририда, Times New Roman шрифти, 14 ёзув ўлчами катталигида, 1,5 интервалда бўлиши лозим; матн А4 ҳажмда, юқоридан ва пастдан 2 см, чапдан 3 см, ўнгдан 1,5 см жой қолдириб расмийлаштирилиши лозим – **15 балл.**

Якуний назорат:

Имтиҳон – курс (семестр) давомида олинган билим ва кўникмаларни баҳолашга қаратилган ёзма иш бўлиб, у ўқув дастури (syllabus) асосида тузиладиган назарий саволларга бериладиган жавоблар ҳамда казус (муаммоли саволлар) таҳлилини (case study) ўз ичига олади.

X. ЙЎРИҚНОМА

— таълимнинг интерфаол технологияларидан фойдаланиш (case study, кичик гуруҳларда ишлаш; конференциялар, ҳуқуқшунос амалиётчилар томонидан тақдимотлар);

— Power Point тақдимотларидан фойдаланиш;

— норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини тайёрлаш;

— ҳуқуқни қўллаш ҳужжатлари лойиҳаларини тайёрлаш;

– норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини ҳуқуқий экспертизадан ўтказиш.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЮРИДИК УНИВЕРСИТЕТИ

“ТАСДИҚЛАЙМАН”
Тошкент давлат юридик
университети ректори
Р.Р.Хакимов
____
2020 йил “___” __________

ДАВЛАТ ВА ҲУҚУҚ НАЗАРИЯСИ

Модули дастури (силлабус)

10 КРЕДИТ (ECTS)

Билим соҳаси:	200000	–	Ижтимоий соҳа, бизнес ва ҳуқуқ
Таълим соҳаси:	240000	–	Ҳуқуқ
Таълим йўналиши:	5240100	–	Юриспруденция: давлат-ҳуқуқий фаолият

Курсга оид маълумотлар

Модуль коди: ________________

Модуль номи: Давлат ва ҳуқуқ назарияси

Семестр / Ўқув йили: 1-2 / 2020-2021

Кафедра номи: Давлат ва ҳуқуқ назарияси

Соатлар / кредитлар сони: 10 кредит (100 соат)

Курс муаллифи / Профессор-ўқитувчи: Сайдуллаев Шахзод Алиханович – профессор, sh.saydullaev@tsul.uz

Қабул соатлари: тасдиқланган режа-график асосида.

Тасдиқланган: университет Кенгашининг 20___ йил “____” __________даги ____ - сон қарори.

Тошкент – 2020

I. МОДУЛНИНГ ТАВСИФИ

Ушбу модуль ўзида 19 та мавзуни жамлаган бўлиб, давлат ва ҳуқуқ ҳодисаларига оид бўлган давлат тушунчаси, белгилари, типлари ва моҳияти, давлат шакллари, функциялари, давлат ҳокимияти, механизми, ҳуқуқ тушунчаси, унинг моҳияти ва белгилари, принциплари, функциялари ҳамда фуқаролик жамияти ва ҳуқуқий давлат каби масалаларни қамраб олади.

Биринчи семестрда мавзулар асосан давлат назарияси билан боғлиқ бўлса, иккинчи семестрда эса ҳуқуқ назариясига асосий эътибор қаратилади.

Модуль ўзбек, рус ва инглиз тилларида олиб борилади.

II. МОДУЛНИНГ АСОСИЙ ТАЛАБЛАРИ

Модуль бакалавриат 1-курс талабалари учун мўлжалланган бўлиб, улардан давлат ва ҳуқуқ асослари, тарих каби фанларидан базавий билим ва кўникмаларга ҳамда давлат ва жамият ҳаётидаги сиёсий ва ижтимоий ўзгаришлар ҳақида тасаввурларга эга бўлиш, шунингдек оғзаки ва ёзма ўзбек тилини пухта билиш талаб этилади.

III. АННОТАЦИЯ

10 ECTS – 100 аудитория соати.

Маъруза	Семинар машғулот	Лаборатория	Баҳолаш	Мустақил таълим	Жами
40	50	0	10	150	250

Модуль назарий ва амалий кўникмаларни ривожлантиришга қаратилган ҳамда индивидуал ва жамоавий ишлаш асосида ташкил этилади. Ўқув машғулотлари давомида талабалар давлат ҳокимияти органлари, хусусан парламент сессиялари ва суд мажлисларида иштирок этишлари назарда тутилган. Модуль давлат ва ҳуқуққа доир билим, кўникма ва қадриятларни шакллантириш орқали кейинчалик бошқа ҳуқуқ соҳаларини ўзлаштиришга замин яратади. Ушбу хусусият орқали ўқув модули ҳам миллий, ҳам хорижий талабалар учун фойдали бўлади.

IV. МОДУЛДАН КЎЗЛАНГАН МАҚСАДЛАР

Талабаларда давлат ва ҳуқуқнинг моҳияти, қонуниятлари ҳақидаги назарий билимлар ва амалий кўникмаларни шакллантириш курснинг асосий мақсадидир.

Мақсадга эришиш бир неча муҳим вазифаларни амалга оширишни талаб этади. Улар: давлат ва ҳуқуқ назарияси бўйича фундаментал билимларни шакллантириш, ҳуқуқ нормаларини шарҳлаш бўйича кўникмаларни ривожлантириш, муаммоли вазиятларга нисбатан қонун ҳужжатларини излаш ва қўллаш кўникмаларини шакллантириш, мантиқий ва муаммоли саволларга ҳуқуқий асослантирилган жавоб бериш кўникмасини шакллантириш, мустақил таълим орқали талабаларга билимларни ўзлаштиришга кўмаклашиш.

			чиқилган. 6) Казусдаги муаммолар юзасидан жавоб асосланмаган ҳолда берилган. 7) Жавобдаги ғоялар тизимсиз асосда тақдим этилган. 8) Ишдаги грамматик ва услубий хатолар унинг равонлигига салбий таъсир этган, бироқ унинг асосий маъносини бузмаган 9) Фойдаланилган манбалар кўрсатилмаган ёки тўғри кўрсатилмаган ёхуд етарли даражада кўрсатилмаган.
D	55–50	Қониқарсиз	1) Иш казусга жавоб беришнинг IRAC (Issues, Rules, Application, Conclusion) услубига риоя қилмай ёзилган. 2) Муаммолар нотўғри аниқланган. 3) Ишнинг катта қисмида мавзудан четга чиқилган, марказий фикр мавжуд эмас. 4) Казус жавобида мустақил фикрлаш ва танқидий мушоҳада мавжуд эмас. 5) Жавобнинг хулосагача бўлган қисмида тегишли муаммолар таҳлилдан кўра баён шаклда кўриб чиқилган. 6) Казусдаги муаммолар юзасидан жавоб асосланмаган ҳолда берилган. 7) Жавобдаги ғоялар тизимсиз асосда тақдим этилган. 8) Ишдаги грамматик ва услубий хатоларга такрор-такрор йўл қўйилган. 9) Фойдаланилган манбалар кўрсатилмаган.
F	49–0	Йиқилган	1) Иш плагиат, яъни ўзганинг муаллифлик ҳуқуқларини инкор қилган ҳолда ёзилган. 2) Казусга жавоб берилмаган. Казусга алоқадор бўлмаган

			қилинган ҳолда ёзилган. 2) Муаммолар тўлиқ аниқланмаган. 3) Муаммоларга мос бўлган қонун ҳужжатларини ҳамда тегишли нормаларни қўллашда хатоликлар учрайди. 4) Казус жавобида мустақил фикрлаш ва танқидий мушоҳада мавжуд эмас. 5) Жавобнинг хулосагача бўлган қисмида тегишли муаммолар таҳлилдан кўра баён шаклда кўриб чиқилган. 6) Казусдаги муаммолар юзасидан жавоб етарлича асосланмаган ҳолда берилган. 7) Жавобдаги ғоялар тизимсиз асосда тақдим этилган. 8) Фойдаланилган манбалар кўрсатилмаган ёки тўғри кўрсатилмаган ёхуд етарли даражада кўрсатилмаган. 9) Ишдаги грамматик ва услубий хатолар унинг равонлигига салбий таъсир этган, бироқ унинг асосий маъносини бузмаган.
C-	59–56	Қониқарлироқ	1) Иш казусга жавоб беришнинг IRAC (Issues, Rules, Application, Conclusion) услубига риоя қилмай ёзилган. 2) Муаммолар тўлиқ аниқланмаган. 3) Иш мавзу бўйича фақатгина юзаки тушунчани ҳамда ишнинг катта қисми алоқадор бўлмаган материалларни ўз ичига олади. Бунга асосий сабаб муаммоларни аниқлашда хатоликлар мавжуд. 4) Казус жавобида мустақил фикрлаш ва танқидий мушоҳада мавжуд эмас. 5) Жавобнинг хулосагача бўлган қисмида тегишли муаммолар таҳлилдан кўра баён шаклда кўриб

V. МОДУЛДАН КУТИЛГАН НАТИЖАЛАР

Модулни якунлагандан сўнг талаба, қуйидагиларда намоён бўладиган билимларга эга бўладилар:

– давлат ва ҳуқуқнинг вужудга келиши, ривожланиши, ҳаракатда бўлиши (фаолият кўрсатиши) ва истиқболи тўғрисидаги энг умумий қонуниятлар;
– давлат ва ҳуқуқнинг ўзаро нисбатига оид маълумотлар;
– ҳуқуқий тизимларнинг ўзига хос хусусиятлари;
– давлат ҳокимияти тақсимланиши принципининг мазмун-моҳияти;
– норма ижодкорлиги жараёни ва унинг принциплари;
– норматив-ҳуқуқий ҳужжат, унинг турлари ва ўзаро иерархияси;
– ҳуқуқ нормаси ва унинг таркибий тузилиши;

Қуйидаги кўникмаларга эга бўладилар:

– ҳуқуқ нормаларини шарҳлаш ва уларни тўғри қўллаш;
– ҳуқуқни қўллаш ҳужжатлари лойиҳаларини ишлаб чиқиш
– ҳуқуқбузарлик ва унинг турларини бир-биридан фарқлаш;
– ҳуқуқий муносабат, унинг таркибий элементларини таҳлил қилиш;
– норматив-ҳуқуқий ҳужжатлардаги тафовут ва бўшлиқларни аниқлаш ва бартараф эта олиш;
– норма ижодкорлиги жараёнига юридик техник қоидаларни тадбиқ этиш.

Қуйидаги профессионал қадриятларни (малака) ўзлаштирадилар:

– ҳуқуқ устуворлигини таъминлаш механизмларини тўғри белгилаш;
– қонун ҳужжатлари доирасида ҳуқуқий қарорлар қабул қилиш ва бошқа ҳуқуқий ҳаракатларни амалга ошириш;
– норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ва ҳуқуқни қўллаш ҳужжатларининг ўзаро нисбатини аниқлаш;
– қонун ҳужжатлари лойиҳаларини шакллантириш жараёнининг ўзига хос хусусиятларини англаш.

VI. МОДУЛЬ РЕЖАСИ

1. Жадвал: Мавзулар бўйича жами соатлар

Т/р	Мавзулар сарлавҳалари	Жами соат	Аудитория соати		Мустақил таълим соатлари
			Маъруза	Семинар	
	1-семестр				
1.	Давлат ва ҳуқуқ назарияси предмети ва методлари	4	2	2	8

2.	Давлат ва ҳуқуқнинг келиб чиқиши	4	2	2	8
3.	Давлат тушунчаси, белгилари, моҳияти ва типлари	4	2	2	8
4.	Давлат функциялари	4	2	2	8
5.	Давлатнинг шакллари	6	2	4	8
6.	Давлат механизми	6	2	4	8
7.	Ижтимоий муносабатлар ва ҳуқуқ	8	4	4	10
8.	Ҳуқуқий онг ва ҳуқуқий маданият	4	2	2	8
9.	Ҳуқуқ нормалари	5	2	3	9
Семестр бўйича жами		**45**	**20**	**25**	**75**
2-семестр					
10.	Ҳуқуқ шакллари (манбалари)	4	2	2	8
11.	Ҳуқуқ ижодкорлиги	6	2	4	8
12.	Ҳуқуқ тизими ва ҳуқуқий тизим	4	2	2	8
13.	Ҳуқуқий муносабатлар	4	2	2	8
14.	Ҳуқуқни амалга ошириш	6	2	4	8
15.	Ҳуқуқ нормаларини шарҳлаш	4	2	2	8
16.	Ҳуқуқий хулқ-атвор. Ҳуқуқбузарлик ва юридик жавобгарлик	6	2	4	8
17.	Ҳуқуқий тартибга солиш механизми	4	2	2	8
18.	Ҳуқуқ устунлиги ва ҳуқуқий тартибот	4	2	2	6
19.	Давлат ва ҳуқуқнинг ривожланиш истиқбол ва йўллари	3	2	1	5
Семестр бўйича жами		**45**	**20**	**25**	**75**
Жами:		**90**	**40**	**50**	**150**

			кўриб чиқилган. 5) Казусдаги муаммолар тадқиқ этилиб, улар юзасидан жавоб асосланган ҳолда берилса-да, аммо унда тизимли ёндашув етишмайди. 6) Жавобдаги ғоялар тизимли тарзда боғланган, аммо уларни таҳрир қилиш натижасида юқори даражага олиб чиқиш мумкин. 7) Фойдаланилган манбаларга ҳаволалар келтирилган. 8) Ишда бир қанча грамматик ва услубий хатолар учрайди.
C+	70–67	Жуда Қониқарли	1) Иш казусга жавоб беришнинг IRAC (Issues, Rules, Application, Conclusion) услубига риоя қилинган ҳолда ёзилган. 2) Муаммоларга мос бўлган қонун ҳужжатлари қўлланилган. Аммо, тегишли нормаларни қўллашда хатоликлар учрайди. 3) Казусга жавобда мустақил фикрлаш ва танқидий мушоҳада етишмайди. 4) Жавобнинг хулосагача бўлган қисмида тегишли муаммолар таҳлилдан кўра кўпроқ баён шаклда кўриб чиқилган. 5) Казусдаги муаммолар тадқиқ этилиб, улар юзасидан жавоб асосланган ҳолда берилса-да, аммо унда тизимли ёндашув етишмайди. 6) Жавобдаги ғоялар тизимли тарзда боғланган, аммо уларни таҳрир қилиш натижасида юқори даражага олиб чиқиш мумкин. 7) Фойдаланилган манбалар кўрсатилмаган ёки тўғри кўрсатилмаган ёхуд етарли даражада кўрсатилмаган. 8) Ишда бир қанча грамматик ва услубий хатолар учрайди.
C	66–60	Қониқарли	1) Иш казусга жавоб беришнинг IRAC (Issues, Rules, Application, Conclusion) услубига қисман риоя

			тарзда боғланган, аммо уларни таҳрир қилиш натижасида юқори даражага олиб чиқиш мумкин. 7) Фойдаланилган манбаларга ҳаволалар келтирилган. 8) Ишда грамматик хатолар учрайди.
В	81–77	Яхши	1) Иш казусга жавоб беришнинг IRAC (Issues, Rules, Application, Conclusion) услубига риоя қилинган ҳолда ёзилган. 2) Муаммолар тўғри аниқланиб, уларга мос бўлган қонун ҳужжатлари қўлланилган. 3) Казусга жавоб мустақил фикрлаш ва танқидий мушоҳадани ўзида акс эттиради. 4) Жавобнинг хулосагача бўлган қисмида тегишли муаммолар таҳлил этилган. 5) Казусдаги муаммолар тадқиқ этилиб, улар юзасидан жавоб асосланган ҳолда берилса-да, аммо унда тизимли ёндашув етишмайди. 6) Жавобдаги ғоялар тизимли тарзда боғланган, аммо уларни таҳрир қилиш натижасида юқори даражага олиб чиқиш мумкин. 7) Фойдаланилган манбаларга ҳаволалар келтирилган. 8) Ишда грамматик ва услубий хатолар учрайди.
В-	76–71	Яхшироқ	1) Иш казусга жавоб беришнинг IRAC (Issues, Rules, Application, Conclusion) услубига риоя қилинган ҳолда ёзилган. 2) Муаммолар тўғри аниқланиб, уларга мос бўлган қонун ҳужжатлари қўлланилган 3) Казусга жавобда мустақил фикрлаш ва танқидий мушоҳада етишмайди. 4) Жавобнинг хулосагача бўлган қисмида тегишли муаммолар таҳлилдан кўра кўпроқ баён шаклда

2. ЎҚУВ КУРСИ ТАРКИБИ

1-мавзу. Давлат ва ҳуқуқ назарияси предмети ва методлари

1. Давлат ва ҳуқуқ назарияси фанининг предмети ва унинг ўзига хос хусусиятлари.
2. Давлат ва ҳуқуқ назарияси фанининг бошқа ижтимоий фанлар билан алоқаси.
3. Давлат ва ҳуқуқ назариясининг юридик фанлар тизимидаги ўрни.
4. Давлат ва ҳуқуқ назарияси фанининг методлари.
5. Давлат ва ҳуқуқ назарияси фанининг функциялари.
6. Жамият ҳаётини демократик янгилашда давлат ва ҳуқуқ назарияси фанининг роли.

Зарурий адабиётлар:

Odilqoriev X. Davlat va huquq nazariyasi. Darslik. – T.: Adolat, 2018. – B.13-35.

Сайдуллаев Ш. Давлат ва ҳуқуқ назарияси. Дарслик. – Т.: ТДЮУ, 2018 – Б.6-17.

Guilherme V.V. Why Teach Legal Theory Today? // German Law Journal. – 2015. Vol. 16 No. 04. – P.781-820.

Тавсия этиладиган адабиётлар:

Salmond J.W. Jurisprudence or the theory of the law. – London: Stevens & Haynes, 1902, 2008. – P.1-11.

Veitch S., Christodoulidis E., Farmer L. Jurisprudence. Themes and Concepts. Second edition published. –New York: Routledge, 2012. – P.9-13.

Boshno S. The subject and the method of the Theory of Law and State (Jurisprudence) // Law and modern States. 2015. –№6. – P. 69-82.

Coleman J., Shapiro S. Jurisprudence and philosophy of law. – New York: Oxford University Press, 2004. –P.311-351.

2-мавзу. Давлат ва ҳуқуқнинг келиб чиқиши

1. Жамият тушунчаси ва унинг тузилиши.
2. Жамият мавжуд бўлиши шаклларининг хилма-хиллиги.
3. Жамият ривожланишига таъсир этувчи омиллар.
4. Давлатгача бўлган жамиятларда ижтимоий нормалар ва ижтимоий ҳокимият.
5. Давлат – жамият мавжуд бўлишининг бир шакли сифатида.
6. Давлат ва ҳуқуқнинг вужудга келиши тўғрисидаги назариялар.
7. Ўзбекистон Республикасининг Конституциясида жамият, давлат ва ҳуқуқ масалалари.

Зарурий адабиётлар:

Odilqoriev X. Davlat va huquq nazariyasi. Darslik. – T.: Adolat, 2018. – B.36-63.

Сайдуллаев Ш. Давлат ва ҳуқуқ назарияси. Дарслик. – Т.: ТДЮУ, 2018. – Б.18-33.

Tamanaha B.Z. On the Rule of Law: History, Politics, Theory. – New York: Cambridge University Press, 2004. – P. 7-102.

Тавсия этиладиган адабиётлар:

Varga C. Theory of Law. – Budapest: Társulat, 2012. –P.31-47.

Coleman J., Shapiro S. Jurisprudence and philosophy of law. – New York: Oxford University Press, 2004. –1-104.

Whittington K.E., Kelemen R.D., Caldeira G.A. Law and Politics. – New York: Oxford University Press, 2008. –P.681-736.

3-мавзу. Давлат тушунчаси, белгилари, моҳияти ва типлари

1. Давлат тушунчаси ва белгилари.
2. Давлатнинг моҳияти ва ижтимоий аҳамияти тўғрисидаги назариялар.
3. Давлат ҳокимияти – ижтимоий ҳокимиятнинг муҳим шакли сифатида.
4. Давлат ҳокимиятининг белгилари.
5. Давлат типологияси.
6. Давлат типологияси муаммосига формациявий ва цивилизациявий ёндашувлар.

Зарурий адабиётлар:

Odilqoriev X. Davlat va huquq nazariyasi. Darslik. – T.: Adolat, 2018. – B.64-81.

Сайдуллаев Ш. Давлат ва ҳуқуқ назарияси. Дарслик. – Т.: ТДЮУ, 2018. – Б.34-45.

Bluntschli J.K. The Theory of the State.– Canada: Batoche books, 2000. – 491p.

Тавсия этиладиган адабиётлар:

Kelzen H. General Theory of Law and State. – Cambridge: Harvard University Press, 2009. –P.181-388.

Whittington K.E., Kelemen R.D., Caldeira G.A. Law and Politics. – New York: Oxford University Press, 2008. –P.3-99.

4-мавзу. Давлат функциялари

1. Давлат функциялари тушунчаси.
2. Давлат функциясининг давлат мақсади ва вазифалари билан ўзаро нисбати.
3. Давлат функцияларини турли асосларга кўра таснифлаш.
4. Давлат функцияларини амалга ошириш шакллари.

A-	92–86	Аъло	1) Иш казусга жавоб беришнинг IRAC (Issues, Rules, Application, Conclusion) услубига риоя қилинган ҳолда ёзилган. 2) Муаммолар тўғри аниқланиб, уларга мос бўлган қонун ҳужжатлари қўлланилган. 3) Казусга жавоб юқори савиядаги мустақил фикрлаш ва танқидий мушоҳадани ўзида акс эттиради. 4) Жавобнинг хулосагача бўлган қисмда тегишли муаммолар чуқур таҳлил этилган. 5) Казусдаги муаммолар тадқиқ этилиб, улар юзасидан жавоб тизимли ва тўлиқ асосланган ҳолда ёзилган. 6) Жавобдаги ғоялар тизимли тарзда боғланган, аммо уларни таҳрир қилиш натижасида юқори даражага олиб чиқиш мумкин. 7) Фойдаланилган манбаларга ҳаволалар профессионал даражада келтирилган. 8) Ишнинг айрим ўринларида грамматик хатолар учрайди.
B+	85–82	Жуда яхши	1) Иш казусга жавоб беришнинг IRAC (Issues, Rules, Application, Conclusion) услубига риоя қилинган ҳолда ёзилган. 2) Муаммолар тўғри аниқланиб, уларга мос бўлган қонун ҳужжатлари қўлланилган. 3) Казусга жавоб мустақил фикрлаш ва танқидий мушоҳадани ўзида акс эттиради. 4) Жавобнинг хулосагача бўлган қисмида тегишли муаммолар таҳлил этилган. 5) Казусдаги муаммолар тадқиқ этилиб, улар юзасидан жавоб тизимли ва асосланган ҳолда ёзилган. 6) Жавобдаги ғоялар тизимли

14. Tamanaha B.Z. On the Rule of Law: History, Politics, Theory. – New York: Cambridge University Press, 2004. – 180 p.
15. Varga C. Theory of Law. – Budapest: Társulat, 2012. –374 p.
16. Whittington K.E., Kelemen R.D., Caldeira G.A. Law and Politics. – New York: Oxford University Press, 2008. –815 p.

VIII. БАҲОЛАШ ТИЗИМИ

А. Баҳолаш

1) Оралиқ назорат – 40 %, ўз ичига:

– Семинарларда фаол иштироки – 10 %;

– Case study имтиҳони (якка ёки гуруҳда ишлаш, тақдимот, таҳлилий мақола) –30%;

2) якуний назорат (казус таҳлили асосида жавоб бериш) – 60%.

В. Баҳолаш

Баҳо	Балл (фоизда)	Тавсиф	Изоҳ
А	100–93	Юқори даражадаги аъло	1) Иш казусга жавоб беришнинг IRAC (Issues, Rules, Application, Conclusion) услубига риоя қилинган ҳолда ёзилган. 2) Муаммолар тўғри аниқланиб, уларга мос бўлган қонун ҳужжатлари қўлланилган. 3) Казусга жавоб юқори савиядаги мустақил фикрлаш ва танқидий мушоҳадани ўзида акс эттиради. 4) Жавобнинг хулосагача бўлган қисмда тегишли муаммолар чуқур таҳлил этилган. 5) Казусдаги муаммолар тадқиқ этилиб, улар юзасидан жавоб тизимли ва тўлиқ асосланган ҳолда ёзилган. 6) Жавобдаги ғоялар тизимли тарзда боғланган ва хулоса қадар ривожлантириб борилган. 7) Фойдаланилган манбаларга ҳаволалар профессионал даражада келтирилган. 8) Иш грамматик хатолардан холи тарзда ёзилган. 9) Иш таҳрирга муҳтож эмас.

5. Давлат функцияларининг ривожланиши ва ўзгаришига таъсир этувчи омиллар.

Зарурий адабиётлар:

Odilqoriev X. Davlat va huquq nazariyasi. Darslik. – T.: Adolat, 2018. – B.104-120.

Сайдуллаев Ш. Давлат ва ҳуқуқ назарияси. Дарслик. – Т.: ТДЮУ, 2018. – Б.46-57.

Bluntschli J.K. The Theory of the State.– Canada: Batoche books, 2000. – 491p.

Тавсия этиладиган адабиётлар:

Veitch S., Christodoulidis E., Farmer L. Jurisprudence. Themes and Concepts. Second edition published. –New York: Routledge, 2012. – P.14-18.

Deutsch K.W. State Functions and the Future of the State // International Political Science Review. 1986. Vol. 7, No. 2, –P.209-222.

5-мавзу. Давлатнинг шакллари

1. Давлатнинг шакллари тушунчаси ва унинг таркибий элементлари.
2. Давлат шаклларининг ривожланиши ва ўзгаришига таъсир этувчи омиллар.
3. Давлатнинг бошқарув шакллари: республика ва монархия.
4. Давлатнинг тузилиш шакллари: унитар, федератив ва конфедератив.
5. Сиёсий режим тушунчаси ва турлари.
6. Ўзбекистон Республикаси давлат шаклининг ўзига хос хусусиятлари.

Зарурий адабиётлар:

Odilqoriev X. Davlat va huquq nazariyasi. Darslik. – T.: Adolat, 2018. – B.82-103.

Сайдуллаев Ш. Давлат ва ҳуқуқ назарияси. Дарслик. – Т.: ТДЮУ, 2018. – Б.58-68.

Whittington K.E., Kelemen R.D., Caldeira G.A. Law and Politics. – New York: Oxford University Press, 2008. –P.321-336.

Тавсия этиладиган адабиётлар:

Bluntschli J.K. The Theory of the State.– Canada: Batoche books, 2000. – 269-387p.

6-мавзу. Давлат механизми

1. Давлат механизми тушунчаси, таркибий қисмлари.
2. Давлат механизмида ҳокимиятлар бўлиниши принципи.
3. Давлат аппарати тушунчаси.
4. Давлат аппаратини ташкил этиш ва фаолиятини амалга ошириш

тамойиллари.

5. Давлат органлари тушунчаси, тизими, таснифи.

6. Ўзбекистонда давлат ҳокимиятини амалга оширишнинг ҳуқуқий асослари.

7. Мамлакатни демократик янгилаш жараёнида давлат механизмини ислоҳ қилиш масалалари.

Зарурий адабиётлар:

Odilqoriev X. Davlat va huquq nazariyasi. Darslik. – T.: Adolat, 2018. – B.121-145.

Сайдуллаев Ш. Давлат ва ҳуқуқ назарияси. Дарслик. – Т.: ТДЮУ, 2018. – Б.69-76.

Tamanaha B.Z. On the Rule of Law: History, Politics, Theory. – New York: Cambridge University Press, 2004. – P. 47-59.

Тавсия этиладиган адабиётлар:

Bluntschli J.K. The Theory of the State.– Canada: Batoche books, 2000. – 387-430p.

Whittington K.E., Kelemen R.D., Caldeira G.A. Law and Politics. – New York: Oxford University Press, 2008. –P.557-680.

Kelzen H. General Theory of Law and State. – Cambridge: Harvard University Press, 2009. –P.269-282.

7-мавзу. Ижтимоий муносабатлар ва ҳуқуқ

1. Ижтимоий муносабатлар тушунчаси.
2. Ижтимоий муносабатларни норматив тартибга солишнинг объектив зарурияти.
3. Ижтимоий нормалар тизими: урф-одат, диний, ахлоқий нормалар, жамоат ташкилотлари қоидалари ва бошқа ижтимоий нормалар.
4. Ижтимоий ва ҳуқуқ нормаларнинг умумий ва ўзига хос хусусиятлари.
5. Ҳуқуқ-ижтимоий муносабатларни норматив тартибга солишнинг тури сифатида.
6. Ҳуқуқ принциплари.
7. Ҳуқуқнинг функциялари.
8. Ҳуқуқнинг моҳияти ҳақидаги назариялар

Зарурий адабиётлар:

Odilqoriev X. Davlat va huquq nazariyasi. Darslik. – T.: Adolat, 2018. – B.165-194.

Сайдуллаев Ш. Давлат ва ҳуқуқ назарияси. Дарслик. – Т.: ТДЮУ, 2018. – Б.77-91.

Hart H.L.A. The Concept of Law. 3rd edition. – Oxford: Oxford university

5. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг биринчи йиғилишидаги нутқи. URL: https://president.uz/uz-/lists/view/3303
6. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлис Сенатининг биринчи мажлисидаги нутқи. URL: https://president.uz/uz/lists/view/3304
7. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисидаги нутқи. 22.01.2020 й. URL: https://president.uz/uz/lists/view/3310

C. Асосий адабиётлар (базавий)

1. Odilqoriev X. Davlat va huquq nazariyasi. Darslik. – Toshkent: Adolat, 2018. – 528 b.
2. Сайдуллаев Ш. Давлат ва ҳуқуқ назарияси. Дарслик. –Тошкент: ТДЮУ, 2018. – 220 б.
3. Исломов З.М. Давлат ва ҳуқуқ назарияси. – Т.: Адолат, 2007. – 916 б.

D. Қўшимча адабиётлар

1. Исламов З.М. Теория государства и права (Часть 1. Теория государства). Учебник. – Т.: ТГЮИ, 2013. – 325 с.
2. Лазарев В.В., Липень С.В., Саидов А.Х. Теория государства и права: Учебник. Под ред. Абдурахманова К.Х. – М.: Рос. экон. акад., 2008. – 620 с.
3. Одилқориев Х.Т., Тультеев И.Т. ва бошқ. Давлат ва ҳуқуқ назарияси: Дарслик / Х.Т.Одилқориев таҳрири остида. – Т.: Sharq, 2009. – 592 б.
4. Нажимов М.К. Норма ижодкорлиги. Дарслик. – ТДЮУ, 2018. – 181б.
5. Bluntschli J.K. The Theory of the State.– Canada: Batoche books, 2000. – 491p.
6. Boshno S. The subject and the method of the Theory of Law and State (Jurisprudence) // Law and modern States. 2015. –№6. – P. 69-82.
7. Coleman J., Shapiro S. Jurisprudence and philosophy of law. – New York: Oxford University Press, 2004. –1041 p.
8. Guilherme V.V. Why Teach Legal Theory Today? // German Law Journal. – 2015. Vol. 16 No. 04. – P.781-820.
9. Hage J., Akkermans B. Introduction to Law. – Switzerland: Springer, 2014. –344 p.
10. Hans Kelzen. General theory of law and state. – Cambridge: Harvard University Press, 2009. – 517 p.
11. Hart H.L.A. The Concept of Law. 3rd edition. – Oxford: Oxford university press, 2012. – 333 p.
12. Salmond J.W. Jurisprudence or the theory of the law. – London: Stevens & Haynes, 1902, 2008. – 674 p.
13. Scott Veitch, Emilios Christodoulidis, Lindsay Farmer. Jurisprudence. Themes and Concepts. Second ed. – London: Routledge publication, 2012. – 305 p.

29.08.2003 й. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 2003 й. 9-10-сон, 136-модда.

7. "Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг регламенти тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикасининг 523-II-сон Қонуни // 29.08.2003 й. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси, 2003 й. 9-10-сон, 137-модда.

8. "Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутатининг ва Сенати аъзосининг мақоми тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикасининг 704-II-сон Қонуни // 02.12.2004 й. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 2004 й. 15-сон, 155-модда.

9. "Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикасининг (Янги таҳрири) ЎРҚ-591-сон Қонуни // 10.12.2019 й. // Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 11.12.2019 й., 03/19/591/4130-сон.

10. "Ўзбекистон Республикасининг референдуми тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикасининг (Янги таҳрири) 265-II-сон Қонуни 30.08.2001 й. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 2001 й. 9-10-сон, 176-модда.

11. Ўзбекистон Республикасининг "Қонун лойиҳаларини тайёрлаш ва Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатасига киритиш тартиби тўғрисида"ги Қонуни // Ўзбекистон Республикасининг қонун ҳужжатлари тўплами. – 2006, № 41. – 406-модда

12. Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида"ги 2017 йил 07 февралдаги ПФ-4947-сон Фармони // Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2017 й., 6-сон, 70-модда.

13. Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Норма ижодкорлиги фаолиятини такомиллаштириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида"ги Фармони // Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 08.08.2018 й., 06/18/5505/1639-сон; 09.11.2019 й., 06/19/5870/4010-сон

B. Сиёсий адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномаси. 22.12.2017 й. URL: https://president.uz/uz/lists/view/1371

2. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномаси. 28.12.2018 й. URL: https://president.uz/uz/lists/view/2228

3. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномаси. 24.01.2020 й. URL: https://president.uz/uz/lists/view/3324

4. Мирзиёев.Ш. Конституция ва қонун устуворлиги – ҳуқуқий демократик давлат ва фуқаролик жамиятининг энг муҳим мезонидир. URL: https://president.uz/uz/lists/view/3119

press, 2012. – P.26-50.

Тавсия этиладиган адабиётлар:

Veitch S., Christodoulidis E., Farmer L. Jurisprudence. Themes and Concepts. Second edition published. –New York: Routledge, 2012. – P.20-44.

Varga C. Theory of Law. – Budapest: Társulat, 2012. –P.124-179.

Whittington K.E., Kelemen R.D., Caldeira G.A. Law and Politics. – New York: Oxford University Press, 2008. –P.399-414.

Coleman J., Shapiro S., Himma K. Jurisprudence and Philosophy of Law. – New York: Oxford University Press, 2002. –P.1-311.

Hage J., Akkermans B. Introduction to Law. – Switzerland: Springer, 2014. –P.1-50.

8-мавзу. Ҳуқуқий онг ва ҳуқуқий маданият

1. Ҳуқуқий онг тушунчаси, таркибий қисмлари.
2. Ҳуқуқий психология ва ҳуқуқий мафкура.
3. Ҳуқуқий онгнинг турлари ва даражалари.
4. Ҳуқуқий онгнинг функциялари.
5. Ҳуқуқий маданият тушунчаси, тузилиши, даражалари.
6. Ҳуқуқий тарбия – ҳуқуқий онг ва ҳуқуқий маданиятни юксалтиришнинг зарур шарти.
7. Ҳуқуқий нигилизм ва ҳуқуқий идеализм.
8. Ҳуқуқий нигилизмни бартараф қилиш масалалари.

Зарурий адабиётлар:

Odilqoriev X. Davlat va huquq nazariyasi. Darslik. – T.: Adolat, 2018. – B.271-291.

Сайдуллаев Ш. Давлат ва ҳуқуқ назарияси. Дарслик. – Т.: ТДЮУ, 2018. – Б.92-105.

John M. Finnis. Natural Law Theory: Its Past and Its Present. Scholarly Works. Paper 2012. –P.1085.

Тавсия этиладиган адабиётлар:

Whittington K.E., Kelemen R.D., Caldeira G.A. Law and Politics. – New York: Oxford University Press, 2008. –P.711-723.

Varga C. Theory of Law. – Budapest: Társulat, 2012. –P.124-178.

9-мавзу. Ҳуқуқ нормалари

1. Ҳуқуқ нормалари тушунчаси, белгилари.
2. Ҳуқуқ нормасининг тузилиши: гипотеза, диспозиция ва санкция.
3. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда ҳуқуқ нормаларини баён этиш усуллари.
4. Ҳуқуқ нормаларини турли асосларга кўра таснифлаш.

Зарурий адабиётлар:

Odilqoriev X. Davlat va huquq nazariyasi. Darslik. – T.: Adolat, 2018. – B.248-270.

Сайдуллаев Ш. Давлат ва ҳуқуқ назарияси. Дарслик. – Т.: ТДЮУ, 2018. – Б.106-115.

Varga C. Theory of Law. – Budapest: Társulat, 2012. –P.69-87.

Тавсия этиладиган адабиётлар:

Hart H.L.A. The Concept of Law. 3rd edition. – Oxford: Oxford university press, 2012. – P.26-50.

Habermas J. Between Facts and Norms. – Cambridge, Massachusetts, 2016. –P.104-118.

10-мавзу. Ҳуқуқ шакллари (манбалари)

1. Ҳуқуқ шакллари (манбалари) тушунчаси ва турлари.
2. Ҳуқуқий одат – ҳуқуқнинг қадимги манбаси сифатида.
3. Ҳуқуқий прецедент тушунчаси, турлари.
4. Норматив-ҳуқуқий ҳужжат – ҳуқуқнинг манбаси.
5. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатларнинг турлари.
6. Норматив шартномалар – ҳуқуқнинг махсус манбаси сифатида.
7. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатларнинг вақт, ҳудуд ва шахсларга нисбатан амал қилиши.
8. Халқаро ҳуқуқ нормаларини миллий қонунчиликда имплементация қилиш масалалари.
9. Ўзбекистон Республикасида ҳуқуқнинг асосий манбалари

Зарурий адабиётлар:

Odilqoriev X. Davlat va huquq nazariyasi. Darslik. – T.: Adolat, 2018. – B.195-214.

Сайдуллаев Ш. Давлат ва ҳуқуқ назарияси. Дарслик. – Т.: ТДЮУ, 2018. – Б.116-131.

Habermas J. Between Facts and Norms. – Cambridge, Massachusetts, 2016. –P.104-131.

Тавсия этиладиган адабиётлар:

Whittington K.E., Kelemen R.D., Caldeira G.A. Law and Politics. – New York: Oxford University Press, 2008. –P.399-469.

Pound R. Sources and forms of law // Notre Dame Law Review, Volume 21 Issue 4, –P.247-280.

Boshno S. The law on normative legal acts: past, present and prospects // Law and modern States. –№2. 2015, –P.6-14.

11-мавзу. Ҳуқуқ ижодкорлиги

1. Ҳуқуқ ижодкорлиги – ҳуқуқ яратишнинг мураккаб жараёни сифатида.
2. Ҳуқуқ ижодкорлиги тушунчаси, турлари ва принциплари.

1. Фуқаролик жамияти тушунчаси, белгилари, таркибий элементлари
2. Фуқаролик жамиятининг ижтимоий, иқтисодий, сиёсий ва маънавий асослари.
3. Ҳуқуқий давлат назарияси.
4. Ҳуқуқий давлатнинг асосий белгилари ва принциплари.
5. Ҳуқуқ устунлиги концепцияси.
6. Давлат ва ҳуқуқ назариясининг замонавий ҳолати ва муаммолари

Зарурий адабиётлар:

Odilqoriev X. Davlat va huquq nazariyasi. Darslik. – T.: Adolat, 2018. – B.480-527.

Сайдуллаев Ш. Давлат ва ҳуқуқ назарияси. Дарслик. – Т.: ТДЮУ, 2018. – Б.207-215.

Veitch S., Christodoulidis E., Farmer L. Jurisprudence. Themes and Concepts. Second edition published. –New York: Routledge, 2012. – P.74-95.

Тавсия этиладиган адабиётлар:

Whittington K.E., Kelemen R.D., Caldeira G.A. Law and Politics. – New York: Oxford University Press, 2008. –P.63-80.

VII. ЎҚИШ УЧУН АДАБИЁТЛАР

A. Миллий ва халқаро норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар:

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. – Т.: Ўзбекистон, 2019. – 80 б.
2. Ўзбекистон Республикасининг “Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар тўғрисида”ги Қонуни // Қонун ҳужжатлари маълумотлари миллий базаси, 05.01.2018 й., 03/18/456/0512-сон, 10.01.2018 й., 03/18/459/0536-сон, 19.04.2018 й., 03/18/476/1087-сон, 09.01.2019 й., 03/19/512/2435-сон.
3. “Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Қонунчилик палатаси тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг 434-II-сон Конституциявий қонуни. // 12.12.2002 й. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 2002 й. 12-сон, 215-модда.
4. “Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Сенати тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг 432-II-сон Конституциявий қонуни // 12.12.2002 й. // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Ахборотномаси 2002 й. 12-сон, 213-модда.
5. “Ўзбекистон Республикасининг Конституциявий суди тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг 103-I-сон Конституциявий қонуни // 31.05.2017 й. // Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2017 й., 22-сон, 407-модда.
6. “Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг регламенти тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг 522-II-сон Қонуни //

17-мавзу. Ҳуқуқий тартибга солиш механизми

1. Ҳуқуқий тартибга солиш механизми тушунчаси, унинг асосий элементлари.
2. Ҳуқуқий тартибга солиш ва ҳуқуқий таъсир этиш.
3. Ҳуқуқий воситалар тушунчаси, белгилари ва турлари.
4. Ҳуқуқий режимлар тушунчаси, белгилари ва турлари
5. Ҳуқуқий рағбатлантириш тушунчаси, хусусияти, функцияси ва турлари.
6. Ҳуқуқий имтиёзлар тушунчаси, хусусияти, функциялари ва турлари.
7. Ҳуқуқий тартибга солиш самарадорлиги, белгилари ва уни таъминланиш асослари.

Зарурий адабиётлар:

Odilqoriev X. Davlat va huquq nazariyasi. Darslik. – T.: Adolat, 2018. – B.411-426.

Сайдуллаев Ш. Давлат ва ҳуқуқ назарияси. Дарслик. – Т.: ТДЮУ, 2018. – Б.192-201.

Whittington K.E., Kelemen R.D., Caldeira G.A. Law and Politics. – New York: Oxford University Press, 2008. –P.576-594.

Тавсия этиладиган адабиётлар:

Hart H.L.A. The Concept of Law. 3rd edition. – Oxford: Oxford university press, 2012. –P. 100-124.

Boshno S. Means and methods of legal regulation, 47-54p.

18-мавзу. Ҳуқуқ устунлиги ва ҳуқуқий тартибот

1. Ҳуқуқ устунлиги тушунчаси ва моҳияти.
2. Қонунийлик принциплари.
3. Қонунийлик кафолатлари тушунчаси ва турлари ва субъектлари.
4. Қонунийлик ва мақсадга мувофиқликнинг ўзаро нисбати.
5. Ҳуқуқий тартибот тушунчаси ва унинг объектив зарурияти.

Зарурий адабиётлар:

Odilqoriev X. Davlat va huquq nazariyasi. Darslik. – T.: Adolat, 2018. – B.427-443.

Сайдуллаев Ш. Давлат ва ҳуқуқ назарияси. Дарслик. – Т.: ТДЮУ, 2018. – Б.202-206.

Tamanaha B.Z. On the Rule of Law: History, Politics, Theory. – New York: Cambridge University Press, 2004. – P.92-101.

Тавсия этиладиган адабиётлар:

Hart H.L.A. The Concept of Law. 3rd edition. – Oxford: Oxford university press, 2012. –P. 125-154.

19-мавзу. Давлат ва ҳуқуқнинг ривожланиш ва истиқбол йўллари

3. Қонун ижодкорлиги жараёни тушунчаси ва босқичлари.
4. Ҳуқуқ ижодкорлиги жараёнида юридик техниканинг роли.
5. Ўзбекистонда қонун ижодкорлиги жараёнининг ўзига хос хусусиятлари.

Зарурий адабиётлар:

Odilqoriev X. Davlat va huquq nazariyasi. Darslik. – T.: Adolat, 2018. – B.215-239.

Сайдуллаев Ш. Давлат ва ҳуқуқ назарияси. Дарслик. – Т.: ТДЮУ, 2018. – Б.132-146.

Zander M. The Law-Making Process: Seventh Edition. – UK: Hart Publishing, 2015. – 510 p.

Тавсия этиладиган адабиётлар:

Нажимов М.К. Норма ижодкорлиги. Дарслик. – ТДЮУ, 2018. – 181б.

Hart H.L.A. The Concept of Law. 3rd edition. – Oxford: Oxford university press, 2012. –P.18-26.

Whittington K.E., Kelemen R.D., Caldeira G.A. Law and Politics. – New York: Oxford University Press, 2008. –P.360-378.

Coleman J., Shapiro S. Jurisprudence and philosophy of law. – New York: Oxford University Press, 2004. –P.935-968.

12-мавзу. Ҳуқуқ тизими ва ҳуқуқий тизим

1. Ҳуқуқий тизим тушунчаси ва унинг таркибий тузилиши.
2. Ҳуқуқ тизими тушунчаси ва тузилиши.
3. Ҳуқуқ соҳаси ва ҳуқуқ институти тушунчалари.
4. Ҳуқуқ тизимини соҳаларга ажратиш асослари.
5. Моддий ва процессуал ҳуқуқ.
6. Ҳуқуқ тизимини хусусий ва оммавий ҳуқуққа ажратиш.
7. Ўзбекистон ҳуқуқ тизимининг асосий соҳалари тавсифи.
8. Ҳуқуқ тизими ва қонунчилик тизими.
9. Қонунчиликни тизимлаштириш тушунчаси ва турлари.

Зарурий адабиётлар:

Odilqoriev X. Davlat va huquq nazariyasi. Darslik. – T.: Adolat, 2018. – B.310-361.

Сайдуллаев Ш. Давлат ва ҳуқуқ назарияси. Дарслик. – Т.: ТДЮУ, 2018. – Б.147-159.

Hart H.L.A. The Concept of Law. 3rd edition. – Oxford: Oxford university press, 2012. –P. 100-123.

Тавсия этиладиган адабиётлар:

Comparative Law. – Cambridge: Cambridge University press, 2018. –528 p.

Coleman J., Shapiro S. Jurisprudence and philosophy of law. – New York:

Oxford University Press, 2004. –P.588-655.

13-мавзу. Ҳуқуқий муносабатлар

1. Ҳуқуқий муносабатлар тушунчаси, белгилари ва турлари.
2. Ҳуқуқий муносабатларнинг юзага келиш асослари.
3. Ҳуқуқий муносабатлар таркиби.
4. Юридик факт тушунчаси ва турлари.
5. Ҳуқуқдаги презумпциялар ва фикциялар.

Зарурий адабиётлар:

Odilqoriev X. Davlat va huquq nazariyasi. Darslik. – T.: Adolat, 2018. – B.292-309.

Сайдуллаев Ш. Давлат ва ҳуқуқ назарияси. Дарслик. – Т.: ТДЮУ, 2018. – Б.160-167.

Varga C. Theory of Law. – Budapest: Társulat, 2012. –P.124-178.

Тавсия этиладиган адабиётлар:

Habermas J. Between Facts and Norms. – Cambridge, Massachusetts, 2016. –P.1-41p.

14-мавзу. Ҳуқуқни амалга ошириш

1. Ҳуқуқни амалга ошириш тушунчаси ва шакллари.
2. Ҳуқуқ нормасини қўллаш – ҳуқуқни амалга оширишнинг муҳим шакли сифатида.
3. Ҳуқуқ нормаларини қўллаш жараёни босқичлари.
4. Ҳуқуқни қўллаш ҳужжатлари тушунчаси, хусусияти ва турлари.
5. Ҳуқуқни қўллаш ҳужжатларининг норматив-ҳуқуқий ҳужжатлардан фарқлари.
6. Ҳуқуқдаги бўшлиқлар ва уларни бартараф қилиш йўллари.
7. Ҳуқуқ аналогияси ва қонун аналогияси.
8. Қонун ҳужжатлари ўртасидаги коллизиялар ва уларни ҳал этиш усуллари.

Зарурий адабиётлар:

Odilqoriev X. Davlat va huquq nazariyasi. Darslik. – T.: Adolat, 2018. – B.361-380.

Сайдуллаев Ш. Давлат ва ҳуқуқ назарияси. Дарслик. – Т.: ТДЮУ, 2018. – Б.168-176.

Varga C. Theory of Law. – Budapest: Társulat, 2012. –P.225-306.

Тавсия этиладиган адабиётлар:

Hart H.L.A. The Concept of Law. 3rd edition. – Oxford: Oxford university press, 2012. –P.263-268.

15-мавзу. Ҳуқуқ нормаларини шарҳлаш

1. Ҳуқуқ нормаларини шарҳлаш тушунчаси ва турлари.
2. Расмий ва норасмий шарҳлаш.
3. Ҳуқуқ нормаларини шарҳлаш усуллари.
4. Ҳуқуқ нормаларини ҳажмига кўра шарҳлаш.
5. Ҳуқуқ нормаларини шарҳлаш ҳужжатлари.

Зарурий адабиётлар:

Odilqoriev X. Davlat va huquq nazariyasi. Darslik. – T.: Adolat, 2018. – B.380-392.

Сайдуллаев Ш. Давлат ва ҳуқуқ назарияси. Дарслик. – Т.: ТДЮУ, 2018. –Б.177-184.

Coleman J., Shapiro S. Jurisprudence and philosophy of law. – New York: Oxford University Press, 2004. –P.268-310.

Тавсия этиладиган адабиётлар:

Boshno S. Interpretation of legal provisions// Law and modern states. 2013. –P.17-24.

16-мавзу. Ҳуқуқий хулқ-атвор. Ҳуқуқбузарлик ва юридик жавобгарлик

1. Ҳуқуқий хулқ-атвор тушунчаси ва турлари.
2. Ҳуқуқбузарлик тушунчаси, белгилари ва турлари.
3. Ҳуқуқбузарликнинг юридик таркиби.
4. Юридик жавобгарлик: тушунчаси, белгиси, турлари.
5. Юридик жавобгарлик мақсади, функциялари ва принциплари.
6. Юридик жавобгарликни истисно қилувчи ҳолатлар.
7. Ўзбекистон Республикасида юридик жавобгарликни либераллаштириш борасидаги суд-ҳуқуқ ислоҳотлари.

Зарурий адабиётлар:

Odilqoriev X. Davlat va huquq nazariyasi. Darslik. – T.: Adolat, 2018. – B.460-479.

Сайдуллаев Ш. Давлат ва ҳуқуқ назарияси. Дарслик. – Т.: ТДЮУ, 2018. – Б.185-191.

Hage J., Akkermans B. Introduction to Law. – Switzerland: Springer, 2014. –P.101-210.

Тавсия этиладиган адабиётлар:

John M. Finnis. Natural Law Theory: Its Past and Its Present // Scholarly Works. Paper, 2012. – P.1085.